

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem. — w niedzielę i święta tylko wydanie poranne. — W dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, Powszechnej Wystawy Krajowej dr. Stanisław Bernatt, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 289

Poznań wtorek dnia 25 czerwca 1929

Rok XXIV

Podstawy prawne oskarżenia b. min. Czechowicza

Jutro rozpoczyna się w Warszawie przed Trybunałem Stanu proces b. ministra skarbu Gabryela Czechowicza, oskarżonego o umyślne naruszenie ustawy skarbowej z dnia 22 marca 1927 roku przez nieprzedłożenie Sejmowi do uchwalenia dodatkowego budżetu na okres 1927/8, obejmującego 563 miliony złotych, w tem conajmniej 8 milionów na cele wyborcze stronnictwa rządowego.

Meritum sprawy jest dostatecznie zbadane i znane. Ponieważ obrona pójdzie prawdopodobnie w kierunku wątpliwości prawnych, warto na początku procesu przypomnieć te przepisy prawa, na których opiera się oskarżenie.

Uchwalenie budżetu czyli dysponowanie pieniędzmi publicznymi jest u nas, podobnie jak i w innych państwach konstytucyjnych, wyłączną atrybucją ciał ustawodawczych. Postanawia to art. 4 Konstytucji:

„Ustawa państwowa ustala corocznie budżet na rok następny.“

Tego prawa parlamentu nie zakwestjonowali nawet sprawcy przewrotu majowego. Kiedy w lipcu 1926 roku na żądanie rządu pomajowego zmieniono konstytucję i wprowadzono t. zw. rozporządzenia z mocą ustawy, które wydaje Prezydent Rzeczypospolitej w czasie gdy Sejm i Senat są rozwiązane, — do wyjątków, których takiemi rozporządzeniami zmieniać ani regulować nie wolno, zaliczono przedewszystkiem — budżet. Zgodnie z przepisem konstytucji ustawa skarbowa z dnia 22 marca 1927 za okres od 1. IV. 1927 do 31. III. 1928, a zatem za ten okres, w którym dokonano przekroczeń budżetu na 563 miliony, postanawia w artykule 6:

„Otwieranie kredytów, nieobjętych budżetem, może nastąpić tylko na wniosek ministra skarbu, uchwalony w drodze ustawodawczej. Za ścisłe przestrzeganie tego przepisu są ministrowie osobiście odpowiedzialni.“

O tem, jaka to jest odpowiedzialność, mówi znowu konstytucja w art. 56:

„Rada Ministrów ponosi solidarną odpowiedzialność konstytucyjną i parlamentarną za ogólny kierunek działalności rządu. Poza tem ponoszą ją ministrowie oddzielnie, każdy w swoim zakresie, za działalność w urzędzie, a to zarówno za zgodność tej działalności z konstytucją i innymi ustawami państwa, za działanie podległych mu organów, jak i za kierunek swej polityki.“

O odpowiedzialności konstytucyjnej mówi ustawa o Trybunale Stanu z dnia 27 kwietnia 1923. Artykuł 1. tej ustawy brzmi:

„Minister odpowiada konstytucyjnie przed Trybunałem Stanu za działania i zaniechania, wynikłe z winy umyślnej lub nieumyślnej, któremi w zakresie swego urzędowania, lub też w zakresie ogólnego kierunku działalności i polityki rządu, naruszył konstytucję Rzeczypospolitej lub inną ustawę, naraził państwo na niebezpieczeństwo, lub interesom państwa oczywistą i znaczną wyrządził szkodę.“

(Dokończenie na łamie czwartym.)

Komitet Ogólnonarodowego Obchodu Dziesięciolecia Traktatu Wersalskiego

Jak wiadomo, w dniu 28 b. m. odbędzie się w Poznaniu Ogólnonarodowy Obchód Dziesięciolecia Traktatu Wersalskiego. Pełny skład Komitetu Obchodu jest następujący:

Prezydjum:

Prezes: Adolf Bniński, wiceprezes: Ks. Infułat Józef Klos, sekretarze: Prof. Dr. Zygmunt Lisowski, Dr. Stanisław Celichowski.

Członkowie:

Ks. Arcybiskup Jalbrzykowski, Metropolita Wileński — Ks. Arcybiskup Adam ks. Sapięha, Metropolita Krakowski — Ks. Arcybiskup Józef Teodorowicz — Ks. Arcybiskup Bolesław Twardowski, Metropolita Lwowski — Ks. Biskup Konstanty Dominik, Biskup Sufragan Chelmiński — Ks. Biskup Walenty Dymek, Biskup Sufragan Poznański — Ks. Biskup Prof. Michał Godlewski — Ks. Biskup Paweł Kubicki, Biskup Sufragan Sandomierski — Ks. Biskup Antoni Laubiż, Biskup Sufragan Gnieźnieński — Ks. Biskup August Łosiński, Biskup Kielecki — Ks. Biskup Łoziński, Biskup Piński — Ks. Biskup Stanisław Łukomski, Biskup Łomżyński — Ks. Biskup Kazimierz Michałkiewicz, Biskup Sufragan Wileński — Ks. Biskup Antoni Julian Nowowiejski, Biskup Płocki — Ks. Biskup Anatol Nowak, Biskup Przemyski — Ks. Biskup Wojciech Owczarek, Biskup Sufragan Włocławski — Ks. Biskup Henryk Przezdziecki, Biskup Podlaski — Ks. Biskup Karol Radoński, Biskup Włocławski — Ks. Biskup Stanisław Rospond, Biskup Sufragan Krakowski — Ks. Biskup Czesław Sokolowski, Biskup Sufragan Podlaski — Ks. Biskup Adolf Szelązek, Biskup Łucki — Ks. Biskup Antoni Szlagowski, Biskup Sufragan Warszawski — Ks. Biskup Stefan Walczykiwicz, Biskup Sufragan Łucki — Ks. Biskup Leon Wetmański — Ks. Biskup Sufragan Płocki — Ks. Biskup Lisowski, Biskup Sufragan Lwowski.

Józefat Andrzejewski — Pułk. Arciszewski — Gabryela Balicka — Jan Bartoszewicz — Michał Bojanowski — Roman Bniński — Marjan Borzęcki — pos. Zygmunt Berezowski — Tadeusz Bielecki — Wojciech Jaxa-Bąkowski — Tadeusz Belina — Prof. Oswald Balcer — Tadeusz Bertoni — Bieńkowski — Prof. Franciszek Bujak — Władysław Berkan — Ludwik Begale — Barciszewski — Antoni Banaszak — Bejer — Ks. Senator Czertwyrński — Pos. Józef Chaciński — Prof. Ignacy Chrzanowski — Prof. Jan Czekanowski — Witold ks. Czartoryski — Kazimierz ks. Czartoryski — Roman ks. Czartoryski — Dr. Witold Celichowski — Mieczysław Chłapowski — Jerzy Ciechomski — Ignacy Chrystowski — Mec. Czaplą — Demelówna — Zofia Doerferowa — Karol Dłużewski — Pos. Aleksander Dębski — Prof. Władysław Dzięwulski — Prof. Edward Dubanowicz — Włodzimierz hr. Dzieduszycki — Prof. Dr. Stefan Dąbrowski — Jerzy Drobniak — Prof. Bronisław Dembiński — Ks. Prałat Działowski — Jan Donimirski — Mec. Esden-Tempski — Prez. Esden-Tempski — Pos. Mieczysław Fijałkowski — Kazimierz Fudakowski — Władysław Froehlich — Prof. Folkierski — Red. Fiedler — Wiesław Gerlicz — Helena Grossmanówna — Kazimierz Gruetzmacher — Inż. Stanisław Gieysztor — Prof. Antoni Gluziński — Jerzy Gościński — Ks. Prałat Godlewski — Józef Golcz — Adam Głażewski — Prof. Stanisław Głabiński — Prof. Tadeusz Grabowski — Franciszek Górczak — Zygmunt Godlewski — Feliks Godlewski — Prof. Emil Godlewski senior — Prof. Emil Godlewski junior — Holder Eggerowa — Jan Harusewicz — Witold Hedinger — Władysław Jabłonowski — Szczepan Jeleński — Jan Jodziewicz — Stanisław Jasiukowicz — Antoni hr. Jundziłł — Mieczysław Jakubowski — Prof. Antoni Jurasz — Ks. Jarosz — Bohdan Jarochoński — Klemens Jędrzejewski — Marjan Kiniorski — Jan Kornecki — Bolesław Koskowski — Dr. Adolf Kozerski — Eryk Kurnatowski — Józef Karney — Ks. Rektor Józef Kruzynski — Prof. Wacław Komarnicki — Piotr Kownacki — Prof. Władysław Koponczyński — Władysław Kański — Medard Kozłowski — Prof. Stanisław Kasznica — Stefan Kałamański — Józef Kawecki — Ks. Skonieczny — Inż. Tadeusz Kobylański — Dr. Kolanowski — Edward hr. Krasieński — Jan Kwiatkowski — Wojciech Korfanty — Zygmunt hr. Lasocki — Roman Leitgeber — Teodor Libiszowski — Dr. Bogusław Longchamps — Ks. Ludwiczak — Pos. Lewandowski — Bogusław Lubieński — Tomasz Lubieński — Gen. de Hoening-Michaelis — Stanisław Miłaszewski — Antoni Marylski — Pułk. Izidor Modelski — Pos. Józef Milik — Dr. Adam Majewski — Aleksander Marciniowski — Prof. Leon Marchlewski — Stanisław Moskalewski — Dr. Czesław Meissner — Pos. Ludwik Miklaszewski — Stan. Nowicki — Ks. Michałowicz — Dr. Maj — Maciejewski — Ks. Marceli Nowakowski — Michał Nycz — Stanisław Niegolewski — Konrad Olchowicz — Prof. Oko — Telesfor Otmianowski — Sen. Dr. Ossowski — Irena Puzynianka — Tadeusz Popowski — Zygmunt Podlewski — Henryk Popowski — Prof. Pigoń — Leon Perkowski — Jan Gwalbert Pawlikowski — Michał Pawlikowski — Leon Pluciński — Zygmunt Pluciński — Romuald Paczkowski — Stefan Ponikiewski — Tadeusz Powidzki — Edward Potworowski — Witold Prądzyński — Ks. Prał. Józef Prądzyński — Ryszard Piestrzyński — Józef Petrycki — Dr. Potyka — Antoni hr. Rostworowski — Zofia Rzepecka — Dr. Antoni Rząd — Henryk Rossman — Jan Rudnicki — Prof. Roman Rybarski — Feliks Raczkowski — Jan Rembieliński — Janusz Rabski — Stanisław Rymar — Karol Hubert Rostworowski — Dr. Celestyn Rydlowski — Lucjan Rybiński — Władysław Seyda — Józefa Szebekówna — Julian Adolf Święcicki — Aleksander Świętochowski — Stanisław Szurlej — Prof. Witold Staniszkis — Prof. Stanisław Stroński — Zygmunt Słomiński — Michał Siciński — Stanisław Strzetelski — Tadeusz Sułowski — Seweryn Samulski — Stefan Sołtyk — Stanisław Słowiński — Kazimierz Szcześniewski — Prof. Stefan Surzycki — Tadeusz Sikora — Prof. Wacław Sobieski — Władysław Sikora — Dr. Leonard Stahl — Zdzisław Stahl — Szawłowski — Ks. kanonik Szulc — Ks. Prałat Antoni Stychel — Dr. Jan Sławski — Dr. Stanisław Sławiński — Stefan Sacha — Pos. Sosiński — Teresa ks. Sapiężyna — Jan Tłuchowski — Mec. Tallen-Wilczewski — Pos. Wojciech Trampczyński — Wiesław Tuchołka — Prof. Kazimierz Tymieniecki — Julian Trzciniński — Hipolit Wąsowicz — Józef Weyssenhoff — O. Jacek Woroniecki — Zygmunt Wasilewski — Prof. Bohdan Wasułyński — Karol Wierczak — Witold Węsiawski — Antoni Wolski — Ks.

Adam Wyrebowski — Prof. Bohdan Winiarski — Stefan Wyrzykowski — Inż. Wdziekoński — Ks. Prob. Wrycza — Ks. Dziek. Witkowski — Zofia Zółtowska — Adam hr. Zamoyski — Jan Załuska — Pos. Stanisław Zalewski — Jan Zamorski Julian Zdanowski — Aleksander Zwierzyński — Stanisław Załęski — Prof. Adam Zółtowski — Prof. Marjan Zdziechowski — Prof. Stefan Zaleski — Władysławowa hr. Zamoyska — Jerzy Zdziechowski — Jan Zdzitowiecki — Leon Zółtowski.

Między XX. Arcybiskupami i Biskupami nie figurują Kardynałowie X. Prymas Hlond i X. Arcybiskup Karkowski, ponieważ są w Polsce nieobecni.

Na Obchód zostali zaproszeni b. członkowie Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu: prezes Roman Dmowski, wiceprezes Maurycy Zamoyski, Joachim Bartoszewicz, dr. Franciszek Fronczak (z Ameryki), Stanisław Grabski, generał Józef Haller, Stanisław Kozicki, Leon Lubieński, Ignacy Paderewski, Erazm Piltz, Mikołaj Rey, Jan Rozwadowski, Marjan Seyda, Władysław Sobanski, Konstanty Skirmunt, Józef Wielowiejski, Andrzej Wierzbicki i Jan Zółtowski. Ponadto zaproszono trzeciego (obok Dmowskiego i Paderewskiego) delegata na konferencję pokojową, Władysława Grabskiego, i ówczesnego delegata Komitetu Narodowego Polskiego w Bernie szwajcarskiem, Jana Modzelewskiego.

(Dokończenie artykułu wstępnego.)

Bardzo ważne jest tu słowo: „lub“, gdyż oznacza ono, że dostateczną podstawą oskarżenia może być jeden z wymienionych powodów.

Z tych przepisów prawa oskarżenie wysnuwa wniosek, że minister skarbu miał obowiązek przedłożyć Sejmowi projekt ustawy w sprawie dodatkowego budżetu, a Sejm nie był wcale obowiązany tego mu przypominać. Jednak Sejm, nie chcąc zaostrzać i tak już trudnej sytuacji politycznej, przypomniał p. Czechowiczowi jego obowiązek i dnia 3 grudnia 1928 powziął uchwałę:

„Sejm przyjmuje do wiadomości oświadczenie p. prezesa Rady Ministrów, iż rząd zgodnie z postanowieniami konstytucji i ustawy skarbowej przedłożył Sejmowi niezależnie od zamknięcia rachunkowych kredytów dodatkowe za rok budżetowy 1927/28 do ustawowego zatwierdzenia.“

Uchwała ta oparta była na oświadczeniu p. Bartla, że wniosek taki będzie zgłoszony.

Sejm czekał 3 i pół miesiąca. Aż, gdy debata budżetowa zbliżyła się ku końcowi, gdy groziło zamknięcie sesji na 7 miesięcy, a rząd swego zobowiązania nie wykonał, Sejm, nie mając innego wyjścia, postanowił przekazać sprawę Trybunałowi Stanu.

Dlaczego oskarżonym jest p. Czechowicz, a nie p. Piłsudski, który chce wziąć na siebie całą odpowiedzialność, lub p. Bartel?

Dlatego, bo ustawa skarbowa wyraźnie mówi, że nowe kredyty mają być uchwalone na wniosek ministra skarbu. P. Czechowicz, jako minister skarbu, takiego wniosku nie postawił, a zatem — według oskarżenia — winien jest złamania ustawy.

Trybunał Stanu wyda w tej sprawie wyrok za dni parę.

M. K.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Tow. Przemysł. „Jedność”. Zebranie plenarne odbędzie się dnia 25 bm. o godzinie 20 w lokalu p. Ograbowicza przy ulicy Słusarskiej 6.

— Sodalicja Panien Urzędniczek. Zebranie Sekcji Eucharystycznej odbędzie się dnia 26 bm. o godz. 19.30 przy ulicy Wodnej 8.

— Chór kościelny pod wezw. św. Grzegorza przy kościele N. S. J. i św. Florjana. Roczne walne zebranie odbędzie się dnia 26 bm. o godzinie 20 na sali parafjalnej.

— Stow. Pań św. Wincentego a Paulo parafji św. Wojciecha. Dnia 27 bm. o godz. 9 odbędzie się msza św. wraz z wspólną komunją św. — Następnie po śniadaniu kwartalne zebranie w salce parafjalnej. Ks. Durzyński wygłosi interesujący referat na temat: „Miłosierdzie chrześcijańskie czynnikiem cywilizacji”.

— „Canaria”, Tow. Hodowli Kanarków i Ochrony Ptaków Leśnych w Poznaniu, urządza dnia 29 bm. wycieczkę familijną do Starego Ogrodu Strzeleckiego na Miasteczko. W programie rozmaite gry; dla gości stanowią nagrody kanarki-śpiwaki. Wymarsz o godzinie 8 rano z Starego Rynku (figura św. Jana); w razie

niepogody odbędzie się wycieczka w następnym dniu, w niedzielę 30 bm. O liczny udział członków, gości i sympatyków towarzystwa naszego prosi Zarząd.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: P. Urbańska, Ostrzeszów, z podziękowaniem za odebrane łaski 5 zł; — Czerniewscy 2 zł; — Helena Domagalska z siostrami zamiast kwiatów na trumnę ś. p. Felicji Grotkowskiej 10 zł; — Anna Effertowa z podziękowaniem za zdrowie córki z prośbą o dalsze łaski 10 zł; — N. N. z podziękowaniem za odebrane łaski i błogosławieństwo 30 zł; — N. N. z podziękowaniem za odebrane łaski z prośbą o dalszą opiekę 10 zł; — P. F. z prośbą o zdrowie 100 zł; razem z poprzednio pokwitow. 1922,70 zł.

Na Ligę Obrony Powietrznej Państwa: Węsierska 1 zł.

Na „Przystań” w Poznaniu: 30 zł wypłacono dnia 20. 6. 29 p. Szymczakównie.

Na przewiezienie zwłok Fryderyka Chopina do kraju: 26 zł wypłacono dnia 20. 6. 29 p. Lindzie Kamińskiej.

Rabka, „Łowiczanka”

nowootwarty pensjonat Drowej Ryglickiej i Karasińskiej. Pokoje słoneczne z balkonami. Kąpiele mineralne w domu. Kuchnia wykwintna, na żądanie dietetyczna Pełny komfort; oświetlenie elektryczne woda bieżąca w każdym pokoju. dw 6634

WŁASNY WYRÓB
KONFEKCIJ MĘSKIEJ
I CHŁOPIĘCEJ

RZETELNE
NAJTANIE
ZRÓDŁO
ZAKUPU!

E. GRZESKOWIAK
POZNAŃ J.T. RYNEK 83

OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE
ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

ARAGO
ST. GÓRSKIEGO
WARSZAWA

ODCISKI
ZAPŁACIĆ
WŚLADZIE

Szczegółowe doskonałości
ANITRA
kram odlekania,
następuję cery. Niez-
bityny środek toale-
tory. Konieczny po
goleniu.
Laboratorium
St. Górski
Warszawa
ap 19427

KOMUNIKAT.

Ból w bokach i dolku podsercowym (gdzie echo-
dza się zebra). Poboiewania w wątrobie.
Skłonność do obstrukcji. Język obłożony Go-
rycz i niesmak w ustach. Odbijanie Wzdę-
cia: burczenie w kiszce Bóle i zawroty głó-
wy Podenerwowanie Uryna ciemna i metna.
Sa to początkowe objawy choroby watroby.
Wstępne objawy kamieni żółciowych. Pod-
czas ataków w dolku i wątrobie silny ból,
który się rozchodzi ku stronie tylniej w pasie,
krzyżu i siega aż pod łopatkę. Wzdęcie brz-
cha rozsądanie zebra. parcie na kiszce stoł-
cowa. Niekiedy wymioty żółcia. Zimne poty.
Niekiedy żółtaczka. Kuracja ziołami Choleki-
naza uwaga: od tej ciężkiej dokuczliwej cho-
roby Ziola Cholekinaza są do nabycia we
wszystkich aptekach w składach aptecznych.
Przy kupnie żądać przepisu użycia (wedł. Dr.
J. Niemcewskiego). Wyrób. Laboratorium
fizjologiczne „Cholekinaza” Sp. z o. o. War-
szawa, Nowy Świat 5. Generalna reprezentacja
ap Stany Zjedn. Ameryki Północ. i Kanadę
„IMICO” Box 63. Stevens Point. Wis. U. S. A.
Pw 10 895-62.311

Dnia 23 czerwca r. b. zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św.,
nasz najukochańszy syn i brat, ś. p.

Bolesław Gustowski

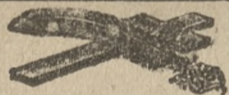
współpracownik wydawnictwa gazet fachowych „Kupiec”,
b. ułan-ochotnik z r. 1920

w 27 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w Toruniu, w środę, dnia 26 b. m. o godz. 9 przed południem
ze szpitala okręgowego, o czym zawiadamia

w smutku pogrążona
rodzina.

Poznań - Toruń.

nw 11257

W niedzielę, dnia 23 b. m., o godz. 19.50, zasnął w Bogu, po długich
i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., w 53 roku życia,
mój najdroższy mąż, ukochany ojciec, brat, szwagier i wujek, ś. p.

Józef Jurek

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 26 b. m., o godz. 4.30 po południu,
z kaplicy cmentarza Matki Boskiej Bolesnej na św. Łazarzu.
zw 17 203

W nieutulonym smutku pogrążona
żona z dziećmi.

Poznań, Skryta 1; Odolanów, Ostrów, Kępno, Gniazdów, Sulmierzyce.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszego najukochań-
szego syna i brata, ś. p. jw 3090

ks. proboszcza Ignacego Serdeckiego

odprawia się w czwartek, dnia 27 czerwca 1929 r., o godzinie 9,
w Kościołach w Lusowie i Kościanie

nabożeństwa żałobne.

Rodzina.

W niedzielę, dnia 23 czerwca 1929 r., zasnął w Bogu, opatrzony Sa-
kramentami św., nasz najdroższy ojciec, teść i kochany dziadek, ś. p.

Józef Maciejewski

przeżywszy lat 86 Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 26 b. m., o godz. 6
po południu, z Przytuliska na Śródcie, na cmentarz św. Małgorzaty.
zw 17 207

W ciężkim smutku pogrążeni
dzieci i wnuki.

Poznań, Głogowska 97, Berlin, Brietz.

Zakład Pogrzebowy „Ceremonja”. Poznań, Towarowa 25, tel. 31-86.

Dnia 24 b. m., zmarł po długich i ciężkich
cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., w 19
roku życia, nasz najdroższy syn i brat, ś. p.

Alfons Rozmiarok

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 27 b. m.,
o godz. 9 rano, z domu żałoby na cmentarz para-
fjalny w Mosinie. zw 17 189

W ciężkim smutku pogrążona
rodzina.

Puszczykówko, d. 24. 6. 1929.

Dnia 24 czerwca 1929, zasnął w Bogu, po kró-
tkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakra-
mentami św., mój najdroższy mąż i ukochany
ojciec, ś. p. zw 17 204

Paweł Draber

przeżywszy lat 67. Pogrzeb odbędzie się w czwar-
tek, 27 b. m., o godz. 4 po poł., z kaplicy cmentar-
nej w Górczynie, o czym zawiadamia

strapieni
żona i córka.

Poznań, 25. 6. 1929.

Zakład pogrzebowy „Bracia Nowak”, Plac Nowomiejski 10, tel. 10-46.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią
przystługę ś. p.

Kapitanowi Karolowi Mendelskiemu

i okazali nam tyle dowodów pamięci i współ-
czucia, składamy na tej drodze serdeczne

Bóg zapłać!

Rodzina.

zw 17190

Plagę pchły ziemnej

(sitkowato podziurowa-
ne liście brukwi, kapu-
sty, galarepy, rzodkwi
etc.) oraz **gąsienice**
bielnika- kapuśniaka
usuwa

CITOSAL

kg. 2,—zł

Fabryka środków do zwal-
czania szkodników

„UNIVERSUM”

Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 38.

rw 12 312/26.71

ARTYKUŁY DROGERYJNE
CHEMICALIA KOSMETYKI
NAJTANIEJ

F.G. FRAAS NAST
POZNAŃ UL. WIELKA 14

Kantówkę i belkownę

podług listy, deski od-
ziemkowe, podłogowe,
łaty i t. p. dostarcza po
cenach konkurencyjnych

M. Perkiewicz,
Ludwikowo, p. Mosina.

Pw 12800-26.1

Dnia 22 bm. zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Antoni Drejkarz

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 26. VI. 29 r. o godz. 6 po poł. ze szpitala Miejskiego, ul. Szkolna

Tow. Pielgrzym pod wezw. Matki Bożej w Poznaniu.

Wypadek 117.

zw 17192/3

W bolesną rocznicę śmierci mojej jedynej córki, ś. p. zw 17191

Heleny z Piątkowskich Bekerowej i syna Władysława Piątkowskiego

odprawioną zostanie Msza św. żałobna w czwartek, 27 b. m., o godz. 8,30, w kościele św. Marcina, o czym zawiadamiam

Matka Siwiakowa, I voto Piątkowska

Wszędzie zwraca powszechną uwagę i buczy podziw.

Czy na przejażdżce w stolicy po Alejach lub w drodze na Pole Wyciągowe, czy podczas wycieczki na wieś albo w odwiedzinach sąsiadki, nowy Oakland wszędzie jednako wykazuje swe pierwszorzędne zalety.

Zewnętrzny jego wygląd na pierwszy rzut oka uderza nowością linii i stylu. Potężny 6 cylindrowy silnik zapewnia szybkość i wyklucza wszelkie niespodzianki, oraz daje możliwość przejazdu w pięć sekund od 16 do 40 kilometrów na godzinę

Zwrotny, łatwy w kierowaniu, obszerny i wygodny, stanowi idealny środek lokomocji dla osób, ceniących w samochodzie szybkość i komfort w połączeniu z najbardziej współczesnym estetycznym wyglądem i stosunkowo umiarkowaną ceną.

Wyrób General Motors

OAKLAND
General Motors w Polsce

Upoważnione Zastępstwa na całym terytorium Polski i w Wolnym Mieście Gdańsku.

SÓL DO NOG

**USKRZYDŁA STOPY
USZCZUPLA NOGI W KOSTCE**
nw 11248

**NOWE angielskie
MATJASY**

w oryg. 1/2 beczk. i kopowych sądeckach polecają w znanych wyborowych jakościach przy fachowej i rzetelnej obsłudze Pw 12805-26, 31

MACIEJEWSKI & CO

Pierwsza i Najstarsza Polska Hurtownia Śledzi zał. w roku 1901
POZNAŃ, Wielkie Garbary 29. — Telefon 21-00
Adres telegraficzny: ŚLEDZIOHURT — Poznań.

Jesteś zakłopotana?
Sukienka zniszczyła się pod pachami? Ręce masz wilgotne? Nogi ci się pęca? Nie martw się i stosuj **DINOL** — płynny niezawodny środek od POTU. Opatentowany przez Urząd Wynalaz. Rzeczp. Polsk. jako zupełna nowość w dziedzinie chemii kosmetycznej. Sprzedaż w aptekach, skł. apt. i perfumeriach.

Na sprzedaż 2 kioski
korzystnie położone na terenach zachodnich P. W. K. Bliższych informacji udziela
KAŹMIERSKI — POZNAŃ, DĄBROWSKIEGO 89
Telefon 62-28. zw 17107

DO SPRZEDANIA.
Długoletnia firma renomowana z powodu zmiany stosunków rodzinnych sprzedaje

WIELKI MAGAZYN MEBLOWO-DEKORACYJNO-POSCIELOWY

mieszający się w 15. ubikacjach na parterze (sklep frontowy i tylne ubikacje) i na pierwszym piętrze — o łącznej powierzchni użytkowej 358 metr. kwadr. we Lwowie w śródmieściu. Zgłoszenia pisemne pod „Dom meblowy” do Generalnej Ekspedycji Ogłoszeń — Lwów, Legionów 1. nw 11231

Maszyna parowa
leżąca, bez kotła, z silnikiem suwakowym, regulatorem osiowym, 50 do 60 K. M., w najlepszym stanie, z powodu przebudowy **zaraz korzystnie do sprzedania.** Łaskawe zgłoszenia
Jan Jagodziński -- Młyn parowy
Koźmin, Wilkp. zw 17160

Salon kompletny, styl Ludwika XII
z dywanem, lustrem, lampą, z poważnej rodziny, na sprzedaż. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Pozn pod zw 17200

Sprzedaż.
DOM NAROŻNIKOWY w Katowicach z kilku sładami, 4-piętrowy, 2 minuty od dworca, płała 150 000,— zł.
DOM z RESTAURACJĄ i składem towarów spożywczych koło Katowic i różne inne realności są do nabycia.
KUPIE DOM nadający się na letnisko niedaleko od Górnego Śląska.
Zgłoszenia pod zw 17196 do ekspedycji Kurjera Pozn.

APTEKĘ
z koncesją na realności, dobrze prosperującą kupię. Wpłacić mogę 90 000 zł. Oferty „PAR” Aleje Marcinkowskiego 11, pod 2662 Pw 12808-26, 31

FIAT 509
mało używany w dobrym stanie, gotowy do jazdy za gotówkę **na sprzedaż.** Zgłoszenia pod nr. tel. 18-49 Kw 2436

HREBENÓW
Uzdrowisko w karpatach, 500 mtr. n. p. m.
Pocztowy Dom Zdrowia
wśród gór i lasów szpilkowych, kąpiele rzeczne i słoneczne. — Pensjonat we własnym zarządzie.
Sezon do 15 września.
Ceny umiarkowane. Wcześniej z góry konieczne Linja kolejowa: Lwów—Stryj—Lawoczne. Kolej i poczta w miejscu. zw 17195

Warsztat samochodów i motocykli
przeniosłem z dniem 1. 6. 1929 r., na ul. Dąbrowskiego 78. Proszę o poparcie mego przedsiębiorstwa. **K. ROGOWSKI** zw 17121

Blüthner Aliquot Fortepian skrzydło
mało używane, marki wszechświatowej, na sprzedaż. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 17199

Samochód „Chevrolet”
limuzyna 6-cio osob. rocznik 1928 mało używana **sprzeda lub zamieni na autobus.**
Władysław Konwiński, Września
ul. D. ieci Wrzesińskich 9, tel. 123. zw 17187

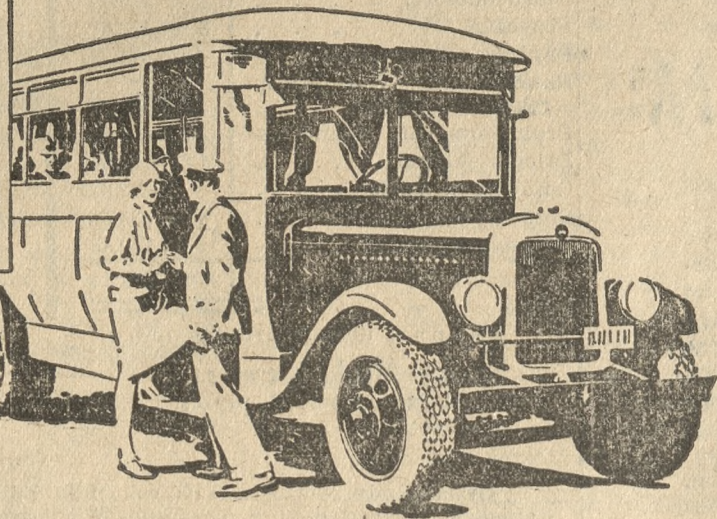
MASZYNISTKA
pisząca biegle na maszynie Remington lub Adler (mały) **zaraz potrzebna.**
Kancelarja adwokata d-ra Frankowskiego
Pocztowa 27. zw 17209

10880

Przestronne wnętrza zapewnia podróżnym najbardziej współczesny komfort

Szybka, wygodna i tania

komunikacja za pomocą autobusów G. M. C.

Autobusy G.M.C. stanowią bezsprzecznie najszybszy, najpewniejszy i najtańszy środek komunikacyjny. Potężne silniki Buicka na modelach większych oraz silniki Pontiac na mniejszych zapewniają szybkość zwykłego samochodu osobowego. Wzmocnione podwozie i przednia oś oraz ulepszony wał rozrządczy gwarantują odporność i trwałość na najgorszych drogach. Cztery przekładnie wprzód,

hamulce na czterech kołach przyczyniają się do zupełnego bezpieczeństwa i łatwego kierowania w najtrudniejszych warunkach ruchu ulicznego. Podwozia autobusów posiadają 2 akumulatory, 2 prądnice oraz specjalnego kształtu maskę i torpeda.

Najbliższe upoważnione zastępstwo General Motors poinformuje o ułatwionych warunkach płatności. Wyrob General Motors.

Upoważnione Zastępstwa na całym terytorjum Polski i w Wolnym Mieście Gdańsku.

G. M. C. AUTOBUSY

General Motors w Polsce, Warszawa

Poważne przedsiębiorstwo — poszukuje
doświadczonego

mistrza warsztatów samochodowych.

Zgłoszenia z odpisami świadectw i podaniem referencji przyjmuje „PAR”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11, pod Z. 136 Pw 12 207-25,136

Dywany

K. Kużaj
27 Grudnia 9

K. K.
P.

Na raty
miesięcznie
18 zł.

pierwsza wpłata 36,00 zł

Kromczyński

Poznań
Aleje Marcinkowskiego 5

Gospodarstwo

340 mórg bardzo dobrej roli i łąki, położone w obrębie wolnego miasta Gdańska nad szosą sprzedam Zgłoszenia (nie pośredników) do Kurjera Pozn. pod zw 16985

Maszyny piekarskie

nowe, fabrykat zagraniczny, najnowszego systemu

- a) maszyna dognięcia ciasta
 - b) „ „ do cięcia ciasta
 - c) „ „ bicia piany
- na sprzedaż. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Pozn. zw 17201

1. VII. 29
rozpoczyna się

Kurs wakacyjny

Lipiec-Sierpień
Najnowsza amerykańska
Książkowość
— Bilans —
Korespondencja
Stenografia
Pisanie na maszynach.

Przeszło 10.000 absolwentów tych kursów są w posiadaniu.

Pozn. Tow. Buchalterji
zał. w r. 1906
Sekretariat św. Marcina 29.
zw 17194

HAFTUJE

rysuje, mereżkuje, bitykuje, maluje po cenach fabrycznych
Fabryka Robótek Ręcznych
„FARUM”
właśc. J. MURA
Poznań, Stary Rynek 89, I p.

W Wągrowcu

w najruchliwszej części miasta jest zaraz do wynajęcia

Skład i kantor

z składnicą nadający się na każde przedsiębiorstwo. Czyszczenie dzierżawy według umowy. Zgłoszenia do ekspedycji „Gazety Wągrowieckiej”.
Wągrowiec. zw 17205

Garaze wolne

kilka garaży jest wolnych
Ceny niskie. Stacja benzynowa.
Obsługa dniem i nocą. Kw 2427

„Garaze - Polonia”
Poznań, ul. Wyspiańskiego 15.

Wspólnika z gotówką do 50.000

poszukuję do dobrze prosperującego składu bławatów i konfekcji w Poznaniu. Poważni reflektanci zechcą się zgłosić do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod rw 5521

Młodsza paniienka

pisząca biegle na maszynie, polski-niemiecki, może się zgłosić od 11-12. Pw 12314-26,76
ELEKTRO-INDUSTRJA, 27 Grudnia 18.

TAK JEST!

ZNISZCZONE I NIEMODNE
OBUIE

ORAZ INNE WYROBY SKÓRZANE
ODNAWIAM I FARBUIE
NA NAJMODNIEJSZE KOLORY
TYLKO

BRAUNSA BARWNIKAMI

WILBRA

Do wiadomości pp. Gorzelanych!

Poznańska Spółka Okowiciana w Poznaniu, ul. św. Marcina 39, I. rozporządza wolnymi posadami gorzelanych. Fachowi gorzelani zechcą nadsyłać swoje oferty pod powyższym adresem. Wszelkich informacji udziela się bezpłatnie.
Pw 12142-25,23

Amerykańskie giełdy towarowe,

gdzie przeprowadzane są transakcje terminowe (Amerikanische Warenterminbörsen). Zboże, bawełna, cukier, guma, skóry, smalec, metale i t. d. Konkurencyjna firma, która jest członkiem powyższych giełd, poszukuje rzutkiego, dobrze wprowadzonego

PRZEDSTAWICIELA

Zgłoszenia z podaniem referencji kierować do RUDOLF MOSSE, Hamburg 1, pod „H. F. 9906”, Tw 2776

Posadzkę parkietową

pierwszorz. jakości i wykonania, absol. suchą, z ułożeniem dostarcza Tw 2404

Fabryka Parkietu
Inż. G. Chojnacki, Reda
Pomorze, tel. 5.

Przetarg ofertowy

na wykonanie konstrukcji żelbetonowych przy budowie

Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Poznaniu.

Oferty i podpisane podkłady ofertowe, warunki ogólne i techniczne w zapieczętowanych kopertach z napisem: „Oferta i t. d.” należy złożyć do dnia 1-go lipca r. b. godz. 13-tej w biurze administracji pokój 7 Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Poznaniu przy ul. Sew. Mielżyńskiego nr. 2, gdzie nastąpi otwarcie w obecności przybyłych oferentów.

Informacyj udziela biuro architektoniczne kierownika budowy p. inż. Andrzejewskiego przy Placu Wolności 11 (Esplanade) I. ptr. w biurowych godzinach popołudniowych, gdzie również otrzymać można za opłatą 25.— zł formularze i warunki ofertowe.

Oferty i podkłady ofertowe można wnosić tylko na drukach dostarczonych przez kierownika budowy.

Zastrzega się udział tylko firm budownictwa żelbetonowego, wyposażonych w materiał potrzebny w rusztowaniach, narzędziach, maszynach i t. d. Zastrzega się również wolny wybór submittenta, lub unieważnienie przetargu.

Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Poznaniu. Pw 12305 26,44

